

Sense ordre ni concert

4

- Durant el tardofranquisme van aflorar dotzenes d'urbanitzacions il·legals en llocs remots i sense cap planejament urbanístic que amb el temps es van convertir en un maldecap per als governs locals
- El procés per recepcionar-les i dotar-les de serveis decents, que encara no ha acabat, ha estat feixuc i polèmic

Una veïna de Selva Brava, a Llagostera, tragina un carretó per un camí malmès de la urbanització MANEL LLADÓ.

MARC SALGAS - GIRONA

Un operari de Rec Madral admetia aquest juliol a un abonat d'Aiguaviva Parc, que havia trucat a la companyia **per notificar una de tantes fuites** a la xarxa de subministrament d'aigua potable d'aquesta urbanització de Vidreres, que

Aquestes urbanitzacions es van aixecar de manera il·legal i lluny del nucli urbà durant el tardofranquisme

no donava l'abast per atendre tots els avisos: "Estic sol el cap de setmana, tinc quaranta avaries i no tinc màquina fins dilluns. Haig d'anar a Aiguaviva Parc, Terrafortuna, Puigventós, La Goba, Selva Brava, Font Bona, La Canyera i La Mata. Està tot rebentat per tots costats. I potser en una sola avaria em puc estar quatre hores picant a mà. M'entén? Li agraeixo que em truqui i m'avisi de l'avaria però és que ara mateix estic sol, i porto vuit urbanitzacions tot sol, amb quaranta fuites. Jo és que ja no hi puc fer més", assegurava aquest operari, al límit de la desesperació, en un missatge d'àudio enviat per WhatsApp que ha pogut escoltar aquest diari.

Les avaries en unes xarxes completament obsoletes són el pa de cada dia en urbanitzacions de municipis de la comarca de la Selva, com ara Caldes de Malavella, Vidreres, Lloret de Mar, Maçanet de la Selva i Riells i Viabrea, però també en altres poblacions de la demarcació de Girona i de la resta del país. Totes aquestes urbanitzacions tenen un denominador comú. Van ser aixecades de manera il·legal durant el tardofranquisme i en paratges inhòspits allunyats dels nuclis urbans, sovint en llocs enfilats a la muntanya i enmig d'una gran massa boscosa. Els seus primers inquilins solien ser jubilats de l'àrea metropolitana de Barcelona que volien passar la vellesa en un indret tranquil, a prop de la natura.

Encara hi ha uns altres aspectes en comú. Molts promotors sense escrúpols van enriquir-se a costa d'aixecar uns carrers amb serveis deficients i inversions mínimes. La nul·la planificació urbanística i el creixement desmesurat, però també la deixadesa i la falta de manteniment, van fer aflorar tota mena de problemes en aquestes urbanitzacions: carrers plens de sots, absència de voreres, inseguretat, il·luminació deficient, insalubritat, brutícia i neteja precària... Per no parlar de la manca de plans d'actuació contra els incendis, cosa que posava en risc la vida dels veïns. Més recentment cal afegir que aquests nuclis s'han convertit en objectiu de moltes ocupacions, algunes de les quals per aixecar-hi plantacions de marihuana.

Aquests maldecaps es van anar traslladant als ajuntaments, que no tenien l'obligació d'invertir-hi perquè es tractava d'urbanitzacions privades. Amb promotors fugats –però amb les butxaques plenes–, els governs locals s'han responsabilitzat del mort i s'han fet càrrec de legalitzar les urbanitzacions. Els procediments, però, han estat plens d'entrebancs. Fins i tot de conflictes veïnals. És el cas, per exemple, de Vidreres, on hi va haver reivindicacions violentes i una guerra oberta amb el consistori per resoldre els problemes a Aiguaviva Parc. El caos va ser tan gran que fins i tot hi va haver una contraofensiva de veïns del nucli urbà, que no volien que els seus impostos servissin per resoldre els problemes d'una urbanització privada generats per anys de deixadesa.

Amb el temps, moltes urbanitzacions han acabat legalitzades. Els consistoris les han recepcionat a través de juntes de compensació o mitjançant altres fórmules. A Fontbona, a Llagostera, estan en la fase final d'aquest procediment. Els últims anys s'han asfaltat els carrers, que tenen voreres en condicions i una il·luminació adequada. La urbanització també té una xarxa de gas natural. En canvi, a Selva Brava, la urbanització veïna, tot hi està per fer. Els carrers estan aixecats –alguns veïns han emporlanat la part de davant de casa seva–, no hi ha voreres i la xarxa d'aigua té més forats que un colador.

La legalització d'aquestes urbanitzacions ha comportat, en línies generals, una millora dels seus serveis, però també s'ha fet un pas endavant en matèria de prevenció d'incendis forestals amb una llei que estableix una franja perimetral de seguretat de les urbanitzacions de 25 metres. També obliga els propietaris a tenir les seves parcel·les netes i en condicions, o permet als ajuntaments actuar d'ofici en cas de deixadesa i cobrar-ho posteriorment al propietari.

Deficient

La deixadesa i falta de manteniment va dur moltes d'aquestes urbanitzacions a un punt de no retorn pel que fa

a la qualitat dels serveis o la seva absència. Els processos de legalització havien de servir per endreçar els carrers tenir uns serveis decents. També es van dotar d'una llei de prevenció d'incendis per dotar les urbanitzacions de perímetres de seguretat i per obligar els propietaris a mantenir netes les seves finques.